

این آئین نامه به استناد مواد اول ، سوم، چهارم و بیست و چهارم قانون مربوط به مقررات امور پزشکی ، دارویی ، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و نیز ماده هشت قانون تشکیل وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۵ و بندهای یازده و شانزده ماده یک قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت،درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۸ تهیه و به شرح ذیل اعلام می گردد:

فصل اول) تعاریف

ماده ۱ : به منظور رعایت اختصار در این آئین نامه به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ” وزارت “ به معاونت سلامت /درمان /بهداشت دانشگاه /دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی ” معاونت “ و به واحد تزریقات و پانسمان “ واحد “ و به مجوز تاسیس واحد تزریقات و پانسمان “مجوز” گفته می شود.

ماده ۲: واحد ، محلی است که در آن دستورات پزشک معالج در خصوص امور تزریقات و پانسمان بیمار سر پایی ، تحت نظارت مستقیم پزشک و بر اساس مفاد این آئین نامه انجام می پذیرد.

ماده ۳: مجوز واحد ، مجوزی است که از سوی وزارت / معاونت به واجدین شرایط این آئین نامه ، به نام پزشک یا به صورت مشترک به پزشک و فرد واجد شرایط این آئین نامه (تحت نظر و مسولیت پزشک مربوطه) اعطاء می گردد.

فصل دوم)شرایط تأسیس و بهره برداری

الف- شرایط متقاضیان : ماده ۴: متقاضیان واجد شرایط تاسیس واحد ، شامل گروه های زیر می باشند:

۴-۱ کلیه پزشکانی که دارای پروانه مطب معتبر محل می باشند . ۴-۲ کلیه فارغ التحصیلان کاردانی و کارشناسی و مقاطع بالاتر رشته های پرستاری ، مامائی ، اطاق عمل ، بیهوشی و فوریت های پزشکی که طرح و تعهدات قانونی خود را انجام داده باشند . ۴-۳ کلیه افرادی که دارای مدرک پزشکیاری بوده و حداقل ۳ سال سابقه کار مورد تأیید معاونت داشته باشند. تبصره : در خصوص کادر نیروهای مسلح داشتن سمت پزشکیاری که به تایید بالاترین مقام سازمان مربوطه رسیده باشد معادل مدرک پزشکیاری محاسبه خواهد شد . ۴-۴ دارندگان دیپلم بهیاری و مددیاری پزشکی که تا تاریخ ابلاغ این آئین نامه دوره سه ساله آموزش و پرورش را گذرانده و مدرک دریافت نموده اند و حد اقل ۳ سال سابقه کار در مراکز درمانی و اورژانس که به تایید معاونت رسیده باشد را ارائه نمایند . ۴-۵ کاردانهای بهداشت عمومی (با گرایش مبارزه با بیماریها) و مقاطع بالاتر که دوره آموزشی تزریقات و پانسمان را در مراکز مورد تایید معاونت گذرانده و ۳ سال سابقه کار مورد تایید معاونت مربوطه در مراکز درمانی و اورژانس دارند.

ماده ۵: شرایط و مدارک لازم:

۱-۵: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان: ۱-۱-۵ تکمیل فرم درخواست ۲-۱-۵ پروانه مطب معتبر محل ۳-۵-۱ ارائه تأییدیه معاونت درمان مبنی بر دائربودن مطب ۴-۱-۵ گواهی عدم اعتیاد ۵-۱-۵ گواهی صحت با آزمایشهای هپاتیت ۶-۱-۵ HIV, B, C ارائه تصویر مصدق کارت ملی

۲-۵: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان و پیرا پزشکان متقاضی واحد: ۱-۲-۵ تکمیل فرم درخواست مشترک ۲-۲-۵ ارائه پروانه دائم (در مورد رشته هایی که پروانه دار هستند) ۳-۲-۵ گواهی پایان طرح و تعهدات قانونی یا معافیت از آن ۴-۲-۵ گواهی پایان خدمت نظام وظیفه عمومی یا معافیت از آن ۵-۲-۵ گواهی عدم اعتیاد ۶-۲-۵ گواهی صحت با آزمایشهای هپاتیت ۷-۲-۵ HIV, B, C ارائه تصویر مصدق کارت ملی ۸-۲-۵ ارائه عدم سوء پیشینه کیفری ب: شرایط بهره برداری: ۱- ارائه درخواست به معاونت مربوطه ۲- ارائه نقشه مطب به معاونت مربوطه ۳- ارائه لیست تجهیزات واحد مطابق استانداردهای مربوطه وزارت ۴- معرفی پرسنل همراه با مدارک آنان برای کلیه نوبت های کاری ۵- ارائه کارت واکسیناسیون ۶- اعلام نام و نشانی دقیق واحد ۷- تأییدیه معاونت در ارتباط با موارد بهداشتی ۸- تأییدیه معاونت در ارتباط با مدارک ارائه شده. ۹- ارائه کلیه مدارک مندرج در ماه ۵ این آئین نامه به معاونت مربوطه ۱۰- اخذ مجوز و اعلام آغاز فعالیت واحد و شروع به کار و معاونت مربوطه

فصل سوم) ضوابط ساختمانی و تجهیزات

ماده ۶: واحد دارای اطاق / اطاق های مخصوص تزریقات و پانسمان به مساحت حداقل ۱۲ متر مربع با کف سالم، قابل شستشو و غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی، به رنگ روشن، از جنس مقاوم و بدون خلل و فرج و از نظر فضای فیزیکی و کیفیت ساختمانی و تجهیزات باید مطابق آئین نامه ضوابط مطب باشد.

ماده ۷: وجود حداقل دو تخت معاینه برای تزریقات که به نحو مطلوب مجزا شده باشد (جهت حفظ حریم بیمار) - اتوکلاو - ترالی اورژانس - ست احیاء - ستهای پانسمان متعدد - باند، گاز استریل و تیغ بیستوری - بتادین، پنبه، الکل، گالی پات، رسیور - چراغ پایه دار - کپسول اکسیژن - کپسول اطفای حریق و دیگر ملزومات تزریق و پانسمان در واحد ضروری است.

تبصره: در صورت وجود کپسول اطفای حریق و اتوکلاو در مطب وجود آن در واحد الزامی نیست.

فصل چهارم) ضوابط بهداشتی

ماده ۸: رعایت کلیه ضوابط و دستور العمل های بهداشتی منجمله موارد ذیل الزامی است:

۸-۱- جمع آوری ، نگهداری ، انتقال و دفع مناسب زباله های آلوده ، تیز و برنده . ۸-۲- ارائه قرارداد جهت دفع زباله های عفونی با مراکز درمانی که دارای سیستم دفع مناسب زباله بهداشتی باشند . ۸-۳- وجود clipper و فورسپس جهت جدا نمودن تیغ جراحی از ۸-۴- scalples وجود Saftey Box جهت جمع آوری ، نگه داری و دفع سر سوزن و سایر اشیاء تیز و برنده (آنژیوکت ، بیستوری ، لانست ، اسکالپ وین ، ویالهای شکسته و . . . ۸-۵- سطل زباله در دار مقاوم به آب و مواد ضد عفونی کننده . ۸-۶- وجود سینک دو لنگه در اطاق تزریقات و پانسمان ۸-۷- دیوارهای اطاق پانسمان و تزریقات تا سقف کاشی کاری ، با رنگ کاملاً روشن ، سالم ، بدون درز و شکاف و ترک خوردگی . ۸-۸- سقف سالم ، بدون درز ، شکاف و ترک خوردگی با رنگ روشن و قابل شستشو . ۸-۹- وجود نور کافی در حد قابل قبول برای شستشو ، پانسمان و تزریق . ۸-۱۰- کف قابل شستشو ، صاف و بدون تورفتگی و دارای شیب مناسب به سمت فاضلاب و مجهز به کفشوی سیفون دار (شتر گلو) ۸-۱۱- تفکیک زباله های عفونی از غیر عفونی و محل نگهداری آنها و نیز دفع زباله های عفونی در کیسه های زرد رنگ مقاوم و ضد نشت دارای برچسب که محل نگهداری موقت آنها نیز با حجم کافی و ابعاد مناسب و قابل ضد عفونی کردن و شستشو باشد . ۸-۱۲- تهویه مناسب ۸-۱۳- استفاده از ملحفه های یکبار مصرف یا رول کاغذی برای روی تخت های تزریق ۸-۱۴- استفاده از روپوش تمیز ، ماسک و دستکش یکبار مصرف و عینک محافظتی ۸-۱۵- وجود اتاقک تی شویی به ابعاد ۱/۵ متر مربع با کف مقاوم ، قابل شستشو ، کاشی کاری یا سرامیک تا زیر سقف ، مجهز به شیر مخلوط آب گرم و سرد و تی آویز و حوضچه ، کفشوی فاضلاب رو با عمق ۶۰ سانتی متر یا تی شوی پرتابل . ۸-۱۶- مسولیت کلیه امور بهداشتی واحد و رعایت ضوابط بهداشتی طبق ضوابط و دستورالعملهای مربوطه به عهده پزشک و فرد دارای مجوز خواهد بود.

ماده ۹: انجام واکسیناسیون جهت حفاظت در برابر هیپاتیت B براساس آئین نامه ضوابط مطب برای کارکنان واحد الزامی است.

فصل پنجم) سایر مقررات

ماده ۱۰: فعالیت واحد منوط به فعال بودن مطب و حضور پزشک می باشد.

ماده ۱۱: رعایت موازین اسلامی و اخلاقی بر اساس قانون « انطباق امور اداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرح اسلام مورخ ۷۷/۸/۱۰ و آئین نامه اجرائی سال ۱۳۸۰ » و «منشور حقوق بیماران» در واحد ضروری و به عهده دارنده مجوز می باشد.

ماده ۱۲: در صورتیکه هر یک از دارندگان مجوز مشترک برای مدت حداکثر سه ماه در محل واحد حاضر نشوند با ارائه فرم مخصوص جانشین (فرم پیوست) ، هم تراز جانشین مسولیت وی را به عهده خواهد داشت و برای مدت بیش از سه ماه ، مجوز قبلی باطل و باید مجوز جدید با مسولیت فرد واجد شرایط جدید صادر گردد.

ماده ۱۳: نظارت و ارزیابی واحد ها به عهده معاونت خواهد بود.

ماده ۱۴: تمدید مجوز واحد منوط به رعایت قانون آموزش مداوم و ضوابط وزارت می باشد.

تبصره: مجوزهای صادره معتبر قبلی از معاونت ها، بر اساس ضوابط وزارت قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۵: اعتبار مجوزهای صادره بر اساس ضوابط این آئین نامه ۲ سال از تاریخ صدور خواهد بود و نصب اصل مجوز در واحد مذکور الزامی است.

ماده ۱۶: به هر متقاضی یا متقاضیان مشترک، بیش از یک مجوز داده نمی شود.

ماده ۱۷: رعایت ضوابط مربوط به مهر، سر نسخه و تابلو تابع ضوابط و مقررات مربوط به مطب مراجع ذیصلاح می باشد.

ماده ۱۸: حضور پزشک و فرد واجد شرایط تزریقات و پانسمان طبق این آئین نامه در تمام ساعتهای فعالیت واحد الزامی است.

ماده ۱۹: در صورت به کار گیری افراد مجاز موضوع این آئین نامه در واحد، پزشک موظف است برای هر یک از افراد، مجوز جداگانه درخواست نماید.

فصل ششم) تخلفات

ماده ۲۰: در صورتیکه واحد از ضوابط و مقررات مربوط به الزامات و وظائف که در این آئین نامه پیش بینی شده تخلف نماید به نحو ذیل اقدام خواهد شد:

الف: بار اول تذکر شفاهی با قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط وزارت یا معاونت ذیربط ب: بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت حداقل به فاصله یک ماه ج: بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی چ: در صورت تکرار و عدم توجه به تذکرات قبلی اعم از شفاهی و کتبی، چنانچه اعمال انجام شده مشمول قانون تعزیرات حکومتی (در امور بهداشتی و درمانی) مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحات بعدی باشد موضوع به کمیسیون ماده ۱۱ قانون یاد شده و در سایر موارد به محاکم ذیصلاح قانونی احاله خواهد شد. تبصره ۱ - روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره از سوی مراجع قضائی اعم از تعطیل موقت یا دائم موسسه، ابطال مجوز و ... در کمیسیون قانونی بررسی و برای اقدام به واحدهای ذیربط ارجاع می گردد.

تبصره ۲ - در مواردیکه عملکرد واحد خلاف ضوابط و مقررات قانونی و شرعی بوده و موجب ورود خسارتهای جسمانی یا روانی به بیماران شود به تشخیص وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و بدون اعمال مجازات مندرج در بندهای الف ، ب ، ج ، چ ، مورد در کمیسیون قانونی طرح گردیده و با رای کمیسیون و با تایید رای توسط وزیر مجوز واحد قابل لغو موقت یا دائم خواهد بود.

ماده ۲۱ : کلیه واحدهای تزریقات و پانسمان در محل مطب پزشکان می بایست حداکثر ظرف مدت ۱۲ ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه وضعیت خود را (بجز ضوابط ساختمانی) با آئین نامه جدید تطبیق داده و مجوز جدید دریافت دارند. این آئین نامه در شش فصل ، بیست و یک ماده و چهار تبصره تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا بوده و کلیه آئین نامه های قبلی در این خصوص لغو اعلام می گردد.

بسمه تعالی

تاریخ:

معاونت محترم درمان / سلامت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ... شبکه بهداشت و درمان ... فرم تعیین جانشین مسئول واحد تزریقات و پانسمان

اینجانب آقای / خانم ..... مسئول
واحد..... طی روزهای الی قادر به انجام وظیفه در این واحد نبوده و آقای
/خانم..... را به جانشین موقت خود معرفی می نمایم . مهر و امضاء
_____ اینجانب آقای / خانم
..... بعنوان جانشین آقای / خانم
..... کلیه مسئولیتهای ایشان را
در مدت عدم حضور در واحد..... از
تاریخ.....الی..... پذیرفته و انجام وظیفه
خواهم نمود. مهر و امضاء